Muistio maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Asia: E 29/2019 vp Komission tiedonanto Energiaunionin ja ilmastotoimien yhteisestä toteuttamisesta ja perustan luomisesta onnistuneelle siirtymiselle puhtaaseen energiaan

Komission tiedonanto (*Tiedonanto Energiaunionin ja ilmastotoimien yhteisestä toteuttamisesta ja perustan luomisesta onnistuneelle siirtymiselle puhtaaseen energiaan*) liittyy prosessiin, jossa jäsenvaltiot laativat kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat (NECP). Suunnitelmien lopulliset versiot tulee toimittaa komissiolle vuoden 2019 loppuun mennessä. Suunnitelmien viimeistelemistä käsiteltiin ministeritasolla 24.9.2019 pidetyssä energiaministerineuvostossa.

Kesäkuussa julkaistussa tiedonannossa komissio arvioi jäsenvaltioiden toimittamien luonnosten pohjalta, pääseekö EU asetettuihin tavoitteisiin. Tiedonannossa komissio antaa EU-tason suosituksia suunnitelmaluonnosten muokkaamista varten, eli käytännössä kyse on jäsenvaltioiden jo ilmoittamien tavoitetasojen kiristämisestä, jotta EU:n yhteiset tavoitteet saavutettaisiin. Tiedonanto täydentää kullekin jäsenvaltioille osoitettuja maakohtaisia suosituksia.

Jäsenvaltioiden NECP-luonnosten perusteella uusiutuvan energian osuus vaikuttaa vuonna 2030 jäävän 0,1–1,6 prosenttiyksikköä alle unionin 32 prosentin tavoitteen. Energiatehokkuustavoitteen osalta vain harva jäsenvaltio oli toimittanut NECP-luonnoksissaan riittävän korkean tavoitteen ja osa jäsenvaltioista ei ollut ilmoittanut lainkaan energiatehokkuuden kansallisia panoksiaan. Tämän seurauksena komissio totesi, että luonnosten pohjalta on energiatehokkuuden osalta merkittävä vaje unionin tason tavoitteeseen, joka on 32,5 prosenttia vuonna 2030. NECP-luonnosten perusteella unionin kasvihuonekaasupäästöjen kokonaisvähennyksen arvioidaan vastaavan vuodelle 2030 asetettua tavoitetta vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 40 prosenttia vuoteen 1990 verrattuna. Lisäksi komissio on arvioinut luonnosten pohjalta mm. hiilestä irtautumista, energiaturvallisuutta sekä alan tutkimusta ja innovointia.

Maa- ja metsätalousministeriö yhtyy e-kirjeessä esitettyihin Suomen kantoihin, eikä ministeriöllä ole täydentäviä näkemyksiä komission tiedonantoon tai jäsenvaltioiden NECP-suunnitelmien laatimista koskevaan prosessiin. E-kirjeessä linjatun mukaisesti maa- ja metsätalousministeriö pitää komission tiedonannossa esittämiä arvioita kattavina. E-kirjeessä todetun mukaisesti on tärkeää, että kaikki jäsenvaltiot pyrkivät täyttämään komissiolta saamansa suositukset mahdollisuuksien mukaan siten, ettei EU:ssa kokonaisuudessaan muodostuisi vajetta 2030-tavoitteiden täyttämisessä ja Suomi tulee tekemään oman osansa EU:n yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Suomen NECP-suunnitelman laatimiseen liittyen haluamme lisäksi todeta, että maa- ja metsätalousministeriö on osallistunut Suomen NECP-luonnoksen valmisteluun ja osallistuu parhaillaan suunnitelman tarkentamiseen komission kesäkuussa Suomelle esittämien jäsenvaltiokohtaisten huomioiden pohjalta.